

Vida Olotina

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

Comprat a J. E. en 193

ANY I ————— NÚM. 18
OLOI, 1 DE DESEMBRE DE 1915

ESTABLIMENT TIPOGRAFIC

DE

PERE ALZAMORA

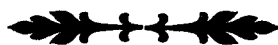
CLIVILLERS, 16.

TELEFON, 22.

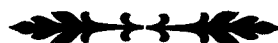
OLOT

DOCUMENTS COMERCIALS OBRES REVISTES
PERIÒDICS CARTELLS I TOTA MENA DE IMPRESSIONS

LLIBRERÍA I OBJECTES D' ESCRIPTORI ALTA NOVITAT

INDIENS ASSORTIT EN POSTALS PER A TOTS ELS GUSTOS I PREUS

Vida Olotina

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

Any I

OLOT, 1 de Desembre de 1915

Núm. 18

Preus de subscripció

Olot, any. 2'50 ptes.
Fora, „ 3'00 „
Número solt 10 céntims
Anuncis, segons tarifa. Pagos a la bestreta.

Direcció i administració:

Carrer de Clivillers, núm. 16, on se dirigrá
tota la correspondència.
—
No 's retornen els originals

ELS CONTRADICTORS DE LA LLIGA

Voldríem, que el lector es fixés en el títol que posem damunt d'aquestes ratlles. Diem contradictors allà aon, potser, algú diria adversaris o enemics. I volem dir precisament contradictors perquè no ens plau renunciar voluntariament a la esperança de que els que ara ens han combatut deixin de fer-ho un altre dia i, a més a més, ens trobem junts amb ells col·laborant en una mateixa empresa.

No som dels que creuen que les persones i les seves actituds siguin condemnades fatalment a la petrificació i, aixís com admetem la possibilitat de que nosaltres poguem en un dia futur mirar les coses de distinta manera de com ara les veiem, també admetem la mateixa possibilitat respecte als demés. D'aquí doncs també que considerem com a simples contradictors als que ara han estat en contra de nosaltres.

Potser reporti alguna utilitat fer un recompte de aquells, examinant de passada les causes que han estat motivació de la llur actitud.

Hem tingut en contra, principalment, al grup polític que en ocasió de les últimes eleccions provincials volgué rompre deliberadament la antiga coalició anomenada de dretes, amb tot i haver-se-li posat de manifest la responsabilitat que sobre d'ell recauria per les conseqüències que llur voluntaria determinació produiria. La conducta de l'al·ludit grup polític en aquestes eleccions municipals constitueix la més absoluta ratificació de la actitud presa en les provincials, car son únic programa ha estat ara barrar-nos el pas a nosaltres, utilitzant, per a lograr-ho els mitjans més simples, expeditius i

sumament fàcils per qui compti amb capitalistes generosos.

La explicació de l'implacable hostilitat de dit grup polític sols la sabem veure en una irresistible i ja atàvica tendència a combatre els que considera competidors per afinitat, la qual cosa pot obeir a un sentit de temor a la pròpia vacuitat o a una carencia tràgica de virtuts de convivència. També podrien senyalar-se altres causes generadores d'una incompatibilitat lògica, però no creiem an aquets contradictors prou experts per a copçar-ne la visió. Ens referim a essencials diferències d'Escola que evidentment existeixen entre ells i nosaltres.

Ademés d'aquest, és evident que tots els altres grups polítics olotins han estat ara contradictors de la Lliga, si bé no amb tanta violència. Hem de suposar que la hostilitat en molts d'ells no ha significat altra cosa que la natural molestia que pugui produir la presència d'un element nou en la palestra, al qual es reb com a un intrús impertinent.

Ultra els grups polítics, la Lliga ha tingut una altre mena de contradictors, els quals si be han pres forma tangible en actituds concretes responen a certes morbositats de la vida ciutadana olotina. Entre aquets cal senyalar els solitaris, els sectaris i els neutrals.

No s'escarraci ningú en fer recaure damunt de persones determinades lo que anem a dir car no's tracta de senyalar persones sinó productes de estats espirituals que afecten sols incidentalment a les persones, les quals, altrement, són susceptibles d'esser alliberades d'aquells estats espirituals deguts indubtablement a influències

de època, de ambient i d'educació.

El tipus solitari es produeix a Olot amb excessiva abundància a causa sens dubte de la deficiència dels mètodes pedagògics de nostres centres docents, mètodes que han elaborat homes amorfes i inaptes per a la col·laboració. Els solitaris han estat contra la Lliga instintivament car llur estat d'esperit és contrari a tota organització, a tota col·laboració, a tota renúncia de predomini personal. Ells són els que han bescantat la Lliga en converses, en discussions i fins en públic, combatent-la amb armes obliqües, ja mofant-se'n, ja admonint-la paternalment, ja, un cop perduda la serenitat, acusant-la descaradament. No cal amoïnar-se massa en defensar-se dels solitaris, car el dia que sorgeixin veritables ciutadans, aquells s'esfumaran púdicament o bé cercaran un refugi en qualque vitrina de museu arqueològic.

El tipus sectari és ja més temible, a jutjar per les armes que ha esgrimit en contra la Lliga. An aquest no li podeu anar amb explicacions; és dels que creuen que per a combatre l'enemic totes les armes són lícites, i desde la reticència traïdora que entela la diafanitat de la reputació més sòlida, fins a la grollera difamació, passant per la conculcació dels preceptes morals i legals, va de dret a la destrucció del contrari. És en va que li feu notar que combat desviacions imaginàries, és inútil que li feu reflexions sobre la il·licitut de certs procediments, ell s'ampara en la defensa d'uns principis intangibles, que si a mà ve ningú ha discutit, y vos condemna en judici sumaríssim tancat a tota apel·lació. El tipus sectari anirà perdent força en relació directa amb el major acreixement del patrimoni cultural de la Ciutat.

El tipus neutral és per naturalesa molt més inofensiu que els anteriors. Tot lo més que pot fer és qualque espifada que en certs moments ocasiona un instant de desconcert. De tots modes ha estat contra la Lliga i ha ocupat un lloc ben poc envejable, car per a justificar sa actitud li ha calgut posar en evidència sa manca de civisme situada als límits de la injustícia. Predicant civisme i ciutadania és com pot lograse la desaparició d'aquest tipus neutral.

* *

El lector que no recordi el vòts que va obtenir la candidatura de la Lliga, al seguir el recompte que acabem de fer dels que han estat sos contradictors pensarà que era inevitable la derrota de dita candidatura. De aquesta opinió ha participat algú confrare local.

No obstant els números són més sincers i proven que la Lliga no té cap motiu per estar descoratjada del resultat de les darreres eleccions.

En efecte, resulta que de set regidors que la Lliga presentava en sortiren: 3 de elegits; un que, per ser-ne, li faltaren 11 vòts; altre, que n'hi faltaren 16 i altre que ni faltaren 30. De mode que resulta que amb 46 vòts més haurien sortit triomfants, 6 candidats dels 7 que la Lliga presentava.

Si és la primera vegada que la Lliga pren part, completament sola, en unes eleccions municipals, i li falten sols 46 vòts per a obtenir una brillant victòria, són sincers els escarafalls que algú ha fet calificant despectivament el resultat obtingut?

* *

Per la nostra part, i en relació amb la campanya electoral que hem fet dintre aquestes planes, no tenim de sentir el més petit remordiment, ni hem sofert el més mínim desengany.

Fidels al recte pensament joubertià que'ns ha servit de lema, ens sentim satisfets del resultat obtingut. Planava damunt nosaltres la gran responsabilitat de fer una campanya d'una faisó perillosa de degeneració. Eren molts els que feien esforços per a obligar-nos a perdre la serenitat i llençar-nos a una actitud violenta. Tractant-se de unes eleccions municipals, ningú fora nosaltres ha exposat son pensament en relació amb el mode d'esser exercit el govern dins el Municipi. Hem sembrat, altrement, llevor de ciutadania, hem predicat civisme, hem evitat tota disputa i tota ocasió de produir odis i rancúnies.

Hem laborat honradament per la millora i hem estat frec a frec de la victòria.

UN EQUÍVOC

Per part de aquells que, empenyant-se en viure lluny de la realitat, advoquen per la impossible reconstitució d'aquella coalició la ruptura de la qual és exclusivament imputable als jaumins, és juga un equívoc que, a fi de comptes perjudica la Lliga Regionalista.

Es realment curiós lo que passa: mentre s'ens combat i es vota contra nosaltres per no considerar-nos prou ortodoxes o menys ortodoxes que altres grups polítics, la qual cosa suposa que's tò de nosaltres una opinió de classificació esquerrana, s'ens senyalen responsabilitats en nom del sentit de dreta.

De manera que's juga indecorosament amb nosaltres car s'ens fa passar per dreta o per esquerra segons les conveniències de cada moment.

Aixó no pot continuar si és que's vol obrar amb justícia. Val més que d'una vegada 's digui

si s'ens té per dreta o per esquerra, o bé que no s'ens classifiqui en un ni altre sentit que fóra lo millor.

Som respetuosos amb les opinions agenes i som zelosos de les nostres, però del mateix mode que no pot acusar-se'ns en justícia de heterodoxia, no volem jugar amb la Religió fent-la servir de instrument de combat en coses purament humanes.

Per altra part perden llastimosament el temps els que encara somnien en futures coalicions. Lo romput per voluntat agena, ben romput està, i orb serà qui no vegi l' abim que 'ns separa de certs elements.

La nostra ciutadania i el nostre civisme ens privarien de negar-nos a tota col·laboració honorada amb qui labori per la Ciutat, sia qui sia, però d'això a creure que hem de prestar-nos a confondre'ns amb qui, substancialment, és, ara com ara, el major contradictor nostre, hi va una distància immensa.

Amb això, que cada u s'estigui a casa seva i carregui amb les propies responsabilitats.

I a nosaltres que s'ens deixi en pau i que no s'ens faci víctimes d'un equivoc.

Una opinió sobre les "masses neutres,,

Per a edificació dels que, abominant de la política, però utilitzant-la, volen deixar les més importants funcions ciutadanes en mans de la gent «neutra», reproduim a continuació una nota publicada a «La Veu de Catalunya» temps enllà, en la qual s'hi endevina la causticitat de la ploma d'un dels més grans poetes d'avui:

«Sembla que les anomenades «masses neutres», en les quals han confiat certes corrents d'opinió i a les quals apel·len els diaris grisos, en arribar a l'exercici d'alguna facultat política, és creuen alguna cosa sacrossanta, una legió del bon ordre, de l'administració, del seny. Però llur desastre és sempre, immancablement conseqüència de la feblesa i l'insignificància de llurs animetes, que han estat incapaces de la passió generosa que mou al ver ciutadà a incorporar-se a la legió on creu que es cerca la perfecció política.

Aquesta gent de la casolaneria egoïsta, que viu en una còmica ignorància de les realitats que s'encalzen en el món, aquesta gent de petites rancúnies contra els ideals que ells anomenen verbola o engany, aquesta gent que judica els valors socials segons quatre tòpics de «folklore» que pogueren apendre de la seva dida, és la nosa immòbil i secular de la vida espanyola.

La qual vida en tota època, aparegué escurçada i fetà precaria per la manca d'un sentit constant de responsabilitat, per la miopia que causa el viure en un recó, per l'avarícia de tota ordenada acció social i de tot impuls de passió col·lectiva.

Però encara hi hà un espectacle més sensible que el d'aquestes munions esblaimades, i que senten una mona de recança del vent lliure. I és l'acció dels qui coneixent, de manera més o menys precisa, la miseria d'aquesta humanitat desvalguda i que presumeix de profunditat davant la dona o el barber, s'hi sotmet ASSENTINT-HI, en vista de la propia incapacitat per concebre un ideal i educar-hi a les multituds. No hi hà esquitament espiritual com el de l'home fracassat,—polític solitari, periodista ineficient—que, no podent convertir una multitud en bell exèrcit, acaba posant-se la llureia dels instints depauperats dels altres. Els que vivim un ideal, i el vivim sanament, a l'escalf de la germanor, de l'intercanvi d'aspiracions, de la col·laboració per les belles empreses, podem, per un instant, sentir l'orgull de nostre noble contrast amb semblants miseries engunioses.»

Contestant a don Gabriel Maura

VII

Catalunya davant d'Espanya

«El error del catalanismo consistió en no comprendre que aprofitava poco redimir la patria chica si no se redimia después la patria grande. Si Cataluña no se aplica á salvar á España, deseché toda esperanza, porque perecerá con ella.»

Així acaba el comte de la Mortera el seu article.

Abans de comentar aquest «error» que al catalanisme llença en cara, bo serà que parlem una mica de la frase lapidària final en la qual don Gabriel Maura adjudica a Catalunya la missió de salvar a Espanya.

¡Catalunya salvant Espanya! La frase és bella i és justa, encara que quan ha sortit de llavis catalans ha sigut titllada de pretensiosa i de mig insultant.

Catalunya l'ha sentida i l'ha complerta sempre aquesta missió que li atribueix el comte de la Mortera, tenint de lluitar—¡oh paradoxa!—amb l'animositat franca o encuberta dels que havien de ser més beneficiats de les seves iniciatives.

Es un fet que havem de confessar que hi ha

«coses» de Catalunya que són mirades amb antipatia per una gran massa del restant d'Espanya i, precisament, ço que als catalans se'ns censura, són les nostres virtuts; ço que se'ns ataca, són els nostres mèrits; ço que se'ns tira en cara, són els nostres esforços salvadors. En canvi, tot quant tenim, que és molt, de dolent a Catalunya, tots els nostres defectes, tots els nostres vicis, o passen desapercebuts o són elogiats pels constants detractors de Catalunya. Es parla tot sovint de les dugues Catalunyes i dona la casualitat de que la Catalunya que es combat i es presenta antipàtica als ulls dels altres espanyols... és la Catalunya que lluita per a salvar Espanya: són els fabricants amb les seves indústries; són les Corporacions Econòmiques Catalanes que imposaren un jorn el proteccionisme i que avui demanen les Zones Neutrals i Ports Francs i Bons a l'exportació i tota aquesta pila de reformes econòmiques amb què el desenfrenat egoisme dels catalans voldria fer la grandesa de tota Espanya; és, finalment, aquest catalanisme, que predica l'amor a Catalunya i senyala als catalans i a tots els espanyols que en el propi esforç i en l'estímul de les propies energies s'ha de buscar la salvació.

Una Catalunya sense fabricants i sense indústria; una Catalunya que no es preocupés dels problemes econòmics; una Catalunya sense catalanistes; uns catalans que no es recordessin que ho són: ¡oh, aquesta fóra una Catalunya adorable, tan adorable, que d'ella res s'hauria d'envejar ni res s'hauria d'apendre, perquè fóra la regió d'Espanya més miserable en l'ordre econòmic i més abjecta en l'ordre polític!

Catalunya creant i desenrotllant la seva indústria—;aquesta difamada indústria catalana! —ha fet i està fent per a la prosperitat d'Espanya més del que han fet tots els governs, d'ençà que es publica la «Gaceta».

Imagineu, per un moment, ço que seria Espanya si no existís la indústria catalana: Espanya tindria escassament 12 milions d'habitants, que viurien vida miserable; les terres del centre d'Espanya, estarien ermes, per no trobar qui comprés els productes caríssims de un sol ingrat; el pressupost de l'Estat fóra irrisori i els serveis de l'Estat rudimentaris; la balança comercial espanyola es saldaria amb un dèficit anyal enorme, per on s'aniria escolant la nostra vida; els jornals dels obrers de tota Espanya, privats de la força ascensional del jornal català, foren jornals de fam; Espanya, si conservava encara la seva independència política, hauria perdut, per complet, la seva potència econòmica.

El proteccionisme, que imposà un dia Catalunya, amb l'oposició de gran part d'Espanya, al permetre el desenrotlló de l'indústria catalana,

ha facilitat la creació d'indústries a altres terres d'Espanya que viuen, més encara que la indústria nostra, de la protecció de l'Aranzel; ha salvat i enriquit les regions cerealistes i pecuàries d'Espanya, que, d'altra manera, foren avui ermes i despoblades; ha permès que l'Espanya, amb una administració desballestada, sense una acció eficaç de govern, pogués refer-se dels desastres colonials i tingués una restauració econòmica no sospitada pels estrangers, que ha vingut a desmentir la fatídica profecia de lord Salisbury. Imagineu per un moment que no hagués triomfat la solució catalana del proteccionisme; imagineu que, per un moment, s'implantés a Espanya el lliure-canvi: Catalunya en restaria mal ferida: mes, altres regions d'Espanya en restarien fatalment perdudes, i Espanya, en el general desastre, passaria a ser una colònia de les potències industrials d'Europa, que se n'endurien els productes del nostre sol i els braços que deixarien vacants les fàbriques tancades i les terres ermes, talment com va passar a les darreries del segle XVII.

Les actuals peticions de Catalunya per aprofitar el moment actual i amb el fi de convertir Espanya en potència exportadora de treball, en lloc de ser exportadora de capitals i de braços, són fórmules igualment salvadores per a Catalunya com per tota Espanya, i Catalunya, al formular-les i sostenir-les, amb l'enemiga de gran part d'Espanya, segueix complint la missió salvadora que li atribueix el comte de la Mortera, trobant-se com altres vegades, amb què l'entrebanquen els mateixos als quals vol salvar, que semblen atacats d'incurable mania suïcida.

I el que ha fet Catalunya per a vivificar la economia general espanyola, ha intentat fer-ho en el camp de la política, donant a aquesta paraula l'ample i noble significació que ha de donar-se-li.

El que ha passat és que, en el camp de la política espanyola, l'acció catalana ha tingut eficàcia molt escassa. ¿Per culpa nostra, per culpa dels regionalistes catalans, com suposa el comte de la Mortera?

¡Anem-ho a veure!

En el camp erm de la política espanyola, Catalunya hi ha llençat l'afirmació regionalista, la única afirmació substantiva i estimulante que se ha formulat a Espanya en l'ordre polític.

I l'afirmació regionalista—i en això es diferencia de totes les receptes artificioses del curanderisme polític espanyol—no és fórmula providencialista que ho fii tot a l'eficàcia de la llei i a la acció del poder, sinó que ho atribueix a la restauració dels valors històrics i racials, al sentit

de responsabilitat en la massa, a l'estímul del propi esforç, la sola força capaç de renovar la política espanyola.

Quan el catalanisme ha estimulat en els catalans l'amor intens a Catalunya, ha senyalat a tots els espanyols un camí de patriotisme viu amb què substituir el patriotisme xorc i verbalista que té invadida Espanya. Quan el catalanisme ha estimulat en els catalans a complir els deures de ciutadania, ha posat càtedra pràctica de ciutadania per a tota Espanya; quan Catalunya s'és emancipada de l'encasellat i dels gremis polítics, ha marcat el camí de salvació a tots els espanyols, que, políticament, volguessin redimir-se.

¿Eren els catalanistes els que havien d'actuar en les altres regions d'Espanya per provocar en elles un moviment semblant al que existeix a Catalunya?

No ens enganyem, ni ens fem il·lusions: el sentiment regionalista no l'escamparem per Espanya els regionalistes catalans. Si ho intentéssim, fracassaríem sense remei i el nostre intent sols serviria per provocar—no mancaria qui ho estimulés!—violentes acusacions contra el nostre intrusisme.

El llevat regionalista, amb tota la seva força renovadora, sols pot escampar-se arreu d'Espanya, o per l'acció quasi providencial d'un home superior que sigui un valor reconegut a tota Espanya, o per l'acció més normal i possible de minories intel·ligents i patriotes que en cada una de les regions d'Espanya vulguin realitzar l'obra d'apostolat que nosaltres hem exercit a Catalunya.

En els últims anys, tres fortes mentalitats han actuat dintre la política espanyola: En Salmerón, En Maura, En Canalejas. Els tres havien actuat dintre la política convencional i d'artifici; els tres havien dirigit partits sense ànima i havien donat batalles per fantasmes ideològics. I, els tres, al posar-se en contacte amb el moviment regionalista de Catalunya, s'adonaren que era una cosa viva, que era la sola força capaç de transformar la política espanyola. I, els tres, fent-se superiors al mitjà en que havien viscut, volgueren associar el seu nom i el seu esforç a l'obra redemptora d'infiltrar el llevat regionalista català al camp erm de la vida pública espanyola, i a aquesta obra hi posaren un entusiasme de joventut, una fe renovada com si es sentissin tocats per la gràcia després de una vida d'error i de pecat. En Salmerón i En Canalejas han mort i a l'obra de la salvació d'Espanya per la injecció de la vitalitat regionalista catalana hi consagraren els darrers esforços de la seva vida. En Maura, en camí de suprimir-se voluntàriament com a factor polític, hi esmersà els mo-

ments més forts i més trascendentals de la seva actuació política.

Avui, en el camp de la política espanyola, no s'ovira l'home fort, de general prestigi, de mentalitat superior per rompre amb la rutina del mitjà ambient que l'envolta, per empènyer i dur a terme l'obra iniciada per aquells esperits superiors. La mitjanía, supeditada al mitjà ambient, concreció raquítica del mitjà ambient, és ço que es veu tan sols dintre la política espanyola. Podran aquestes mitjanies coincidir un moment amb una afirmació catalana: mes tota la feconditat del pensament català, tota la força renovadora de l'afirmació catalana, són incapaços de comprendre-la, de servir-la... i d'aprofitar-la per salvar a Espanya.

L'acció de minories intel·ligents i patriotes que dintre el camp del propi terror es consagrin a l'obra de provocar un desvetllament regionalista, llevat de les provincies vasques, sols en forma incipient i amb actuació lleugeríssima han aparegut i actuen en alguns indrets d'Espanya.

No és just que a Espanya totes les culpes les tirem sobre les oligarquies polítiques que governen... perquè els espanyols, per complacència o covardia, així ho toleren. No és fer obra de patriotisme adular a la massa del poble espanyol atribuint-li totes les virtuts i tots els mèrits i suposant-la sotmesa a una opressió i un esclavatge que no té més força que el que li dona la seva indiferència suïcida.

No; és precís dir-li la veritat al poble espanyol i la veritat que es mereix se li llençi a la cara, no ha de ser atenuada per repugnants adulations.

Avui, davant l'espectacle d'un poble espanyol, indiferent a la seva sort, sense preocupar-se del seu pervenir, resignat a una peresosa i mansa agonía, la fuetada estimulante de l'insult que desperta, pot ser la fórmula actual del veritable patriotisme.

I, no culpi el comte de la Mortera al catalanisme de la manca d'Esperit de ciutadania que hi hagi al restant d'Espanya. Culpi tots els que, lamentant-la aquesta mansa resignació dels espanyols, no poden presentar, com podem presentar nosaltres, un tros de terra espanyola, redimida del mal de que ens planyem a l'hora. El dia que tots els espanyols que lamenten l'abjecció de la vida pública espanyola, haguessin fet, en el seu poble, en la seva comarca, en la seva regió, l'obra que hem fet els catalanistes de Catalunya, Espanya tindria un govern que seria bo o dolent, però tindria el govern que ella es donés i no tindria l'excusa d'endossar als altres les propies culpes.

I, ara, a l'acabar, unes paraules per a contestar a la cridoria amb què vareï ser acullides algunes frases del primer dels meus articles.

D'aquelles frases, no tinc d'atenuar-ne cap dels seus caires. Responen a una convicció, i aquesta convicció és avui tan viva com el dia que les vaig escriure.

Els catalans, de l'Espanya resignada i silenciosa que tolera l'actual abjecció de la política espanyola, ens en sentim—per fortuna nostra i per esperança d'Espanya—fundament separats. Aquell patriotisme que té per fórmula una macabra solidaritat espanyola que ens porti junts a la mort vergonyosa dels impotents i dels mansos, no el sentim, ni volem sentir-ho.

La solidaritat nacional la volèm vers la dignificació de la vida pública espanyola, vers una Espanya gran i poderosa; no la volem assentada damunt una decadència que a tots ens porti a la fossa comú.

A París, fa poques setmanes, me deia un enamorat de l'Espanya pintoresca, tot volguent-me fer un compliment, aquestes paraules, que em varen ferir com una injúria: «Quin bell país la Espanya; al visitar-la l'any passat hi vaig recullir una frase que pinta l'ànima espanyola: «En mi casa no comemos, pero nos reimos mucho.»

Doncs bé; d'aquesta Espanya que riu quan no menja; que està embrutida en una agonia pèrerosa i alegre; que no sent desigs d'emancipar-se, d'enriquir-se, d'instruir-se; que no vol fer el dolorós esforç que salva i prefereix l'empere-siment dolç que aniquilla, d'aquesta Espanya ens en sentim fonaments separats.

I, al predicar-ho, creiem donar major prova de patriotisme espanyol que fent clor a les expressions verbalistes dels veritables enemics de Espanya, davant les explosions de sollorós patriotisme dels quals en ve sempre a la memòria el cas d'en Rousseau predicant l'amor a la humanitat... i enviant el seus fills a l'Hospici.

FRANCESC CAMBÓ.

NOTES D'ART

Uns anys enrera a tot home que portava una caixa de pintar se li deia pintor o, pitjor encara, se li deia artista.

Si molts dels que passen per bons pintors davant del món (s'entén, pels no tècnics o veritables entesos en aquesta matèria) no són veritables artistes, com podien donar an aquets senzills portadors de les eines un tal nom? Senzi-

llament, per la falta de comprensió en Belles Arts.

Es evident que aixó tendeix a desaparèixer a mida que la gent té una major i més subtil educació, i van desapareixent de davant sos ulls els fantasmes al·lucinadors dels professionals del romanticisme i de la bohemia, però encara estem en gran manera empapats d'aquesta peste, i donem moltes vegades més valor a lo aparentment bo, qu'a alló que'n realitat ho és. Perqué així com és fàcil a una persona passar desapercebuda sota una màscara, així, emmascarats, passen per bons, pintors ben poc recomenables.

Uns criden aïrats contra de les escoles i tendències modernes, no sols de les extravagants, sinó també de les que tenen un valor sia en la forma que sia. Indiquen, per tant, una falta de comprensió artística.

Els oposats clamen al cel, dient a tot lo que no és extravagant el mot en voga, *pompier*. Falta també de comprensió artística.

Aquesta gent tan oposada fusionem-la, i teòricament ens donarà un resultat positiu. Car el primer es troba faltat d'esperit i, naturalment, protesta. L'altre no té la força de voluntat per un treball que li doni habilitat per a servir a l'esperit; com no l'ha conseguida, naturalment, també'n protesta.

No protestem, doncs; més.

Educa't, tu, per si tens l'esperit proporcionat a la teva traça i constància.

Treballa, tu per si consegüeixes la traça necessària al teu esperit.

F. VAYREDA.

Joaquim Vayreda

El dia 21 del mes passat tingué lloc en els jardins del Palau de Belles Arts de Barcelona, l'inauguració del monument dedicat en homenatge al eximí pintor olotí, En Joaquim Vayreda. La comissió del Municipi d'Olot que hi assistí, rebé expressives mostres de consideració i obsequi per part dels seus col·legues barcelonins; els quals, après dels actes oficials de l'homenatge, l'acompanyaren en visita als Museus i als Albergers nocturns que té establerts aquell Ajuntament. També foren rebuts a la Diputació Provincial pel President de la Mancomunitat Catalana i a l'Institut d'Estudis Catalans.

Lletra auto-biogràfica

I

Senyor Don Carles Pirozzini

Olot 24 Novembre 1885.

Mon estimat amic: com no he tingut ocasió de

veure us personalment, segons jo desitjava, després de vostra carta del 6 de l'actual, vaig a contestar-la amb calma i amb alguna extensió, fent de manera que amb ella quede contestat vostre interrogatori, a més de certes digressions que'm permetré i vos apreciareu com cregau millor. Repeteixo lo que fa temps os he dit de paraula i és que l'honor que vol dispensar-me *La Renaixença* publicant un treball biogràfic de ma persona, no tindrà interès si vostre ingeni d'escriptor no avalora la escassa materia que pot donar de sí la vida d'aquest mortal que, al cap i a la fi, no ha fet més que pintar uns quants quadros; logrant més o menys, en alguns d'ells, lo que's proposava sa imaginació.

Entrant, doncs, en materia, sabreu que vaig nàixer accidentalment a Girona el dia 23 de Maig de l'any 1843, per haver se traslladat allí ma familia amb motiu de la guerra dels set anys.

Desde molt petit recordo mes aficions al dibuix i a la pintura, lo qual notat per mon pare que també dibuixava i pintava un xic, me feu entrar com a deixeble particular de dou Narcís Pascual, qui en aquella época era professor de la Escola de dibuix de Olot, fundada per l'Il·lm. Bisbe de Gerona, senyor Lorenzana. Aquest senyor Pascual era deixeble de la Academia de Barcelona i nét del pintor català don Joan Carles Pañó, quals obres ja coneixeu, i dirigia la Escola de Olot per l'estil de totes les escoles i fins Academies de pintura d'aquell temps, ensenyant solament un sistema absurde i rutinari de copiar lámimes i models estampats, més o menys artístics.

I no era aixó lo pitjor, sinó que tacitament semblava partir-se del principi axiomàtic que tot quant podia fer-se estava ja fet per uns sers distints de nosaltres, que visqueren allà en una edad d'or que no podia tornar mai més, devent nosaltres, pobres mortals, resignar-nos a imitar ses obres.

Així tancava la porta al geni la font aon hevía jo mes primeres nocions d'Art; i resignat a la sort que em cabía, sense sospitar que aixó no fos veritat, vaig passar mos primers anys plomejant orelles, perfilant nassos, sombrejant cares i pintant, amb una especie de sistema de aquarel·la, paisatges i flors qu'ara'm fan riure quan encara venen a mes mans.

Arribat al final de tan difícil carrera, si no sabía tant com mon mestre, al menos aquest no sabía qué ensenyar-me i m'admirava com una notabilitat. Res tenia, doncs, d'estrany que a mos dotze o tretze anys, sense pel de barba que'm fes respectable, ni títol acadèmic que'm donés autoritat, fundés ja en ma casa una petita escola de dibuix, aon acudíen una munjó de xicots de ma edat i més joves encara, donant-me fums de professor consumat, i essent, com a tal, democràticament respectat per mos deixebles; Academia que no morí per haver ensenyat jo tot lo que sabía, sinó perquè ma estimada mare,

sia per raons d'ordre económic, sia per disfreçar el verdader motiu del trasbals i distracció que'l non càrrec me causava, es negá a subvenir-la amb la cantitat d'oli diaria que cada vetlla consumia.

Tot aixó i lo demés propi de ma edat, passá per a mi com passa per a tots la edad millor de la vida, qual bellesa no coneixem fins que'ns ha fugit; voleiant únicament sobre nostres caps, com feble record plé de poesia i misteriosos encants.

Al deixar, doncs, els ensomnis de l'infantesa i al traspasar el llinar de ma joventut, entre les fantasies del pervenir sospitava que un ideal, per a mi desconegut, me inquietava un desig que no entenia i que m'empenyia amb força irresistible envers una porta que, per altra part, trobava tancada. ¡Tal era el carreró sense sortida aon mon bon mestre m'havía conduit!

Tenia llavors disset o divuit anys i devia cursar lo últim any de Filosofia a Barcelona. En aquest canvi de vida hi vegí un medi per a perfeccionar mos coneixents pictòrics; i a aquest objecte vaig proporcionar me una recomanació per al pintor barceloní senyor Grezner, qui havia passat alguns estius a Olot pintant i fent retratos.

La Biblioteca Popular

(De l'informe del Consell d'Investigació Pedagògica).

Constitució de la Biblioteca.—Selecció dels llibres.—Un treball important, essencial, a fer, és, segons hem dit, el de la constitució d'un *Standard Catalogue*, amb llista de títols, autors, editors i preu dels llibres cabdals, més nous, més útils de cada materia. Els principis que la ponencia del C. d'I. P. que treballa en aquesta tasca, té en compte en la redacció d'aquix catàleg, són:

1.º Els llibres triats per constituir la base de una Biblioteca Popular al nostre país han de ser generalment de llengua catalana o castellana. Supletoriament, incloem llibres en llengua francesa. Però devem advertir des d'ara que la necessitat d'aquesta suplencia és molt freqüent.

2.º En una Biblioteca Popular no s'hi han d'incloure llibres que continguin errors, sobre tot si es tracta d'obres recents, que ni una valor de relativitat tinguin. No es aquest el mateix cas d'una Biblioteca General, que pot i déu comprendre tota mena de llibres, ádhuc els erronis, ádhuc els extravagants, ádhuc els insignificants, perquè una Biblioteca General és un instrument destinat a servir investigadors molt diversos, ádhuc els dedicats a recerques de les arts més especials i imprevises. Però aquest no és el cas de les Biblioteques Populares. Una Biblioteca Popular no és mai un instrument d'investigacions especials i excèntriques. Els errors que un lector de

Biblioteca General pot trobar en una obra, són esmenats, bé amb la mateixa abundància de lectures, bé amb el control de una cultura adquirida per un altre mitjà. En l'ambient de una Biblioteca Popular pot ser fàcil que el que hi llegeixi un llibre d'història que conté notícies falses, no tingui mitjà d'esmenar aquestes per un altre llibre d'història; ni estarà generalment dotat d'un judici crític suficient per apreciar la valor de la font o la garantia de l'informació. Constituir una Biblioteca Popular és un acte pedagògic. El catàleg d'una Biblioteca Popular és un instrument pedagògic. Per mitjà d'ell diem al lector popular: «Aquest llibre és bo; aquest llibre és cert; d'aquest llibre te'n pots refiar; més: aquest és el millor llibre, o un dels millors llibres que pots llegir sobre la matèria. A una demanda implícita de consell amb què tu acudis a mi, jo dono aquesta indicació que és una resposta». El catàleg, doncs, de una Biblioteca Popular no ha d'acceptar sinó els resultats d'una tria. Son fundador o son Director responen en cert sentit de tot allò que s'hi conté.

El catàleg que s'està formant té l'ambició de servir, ademés, una mica de guia al lector donant-li una mena de classificació de les ciències que constitueix com una inspecció sumària i general del món de la cultura i de cada una d'aquestes ciències, en unes poques ratlles, l'història, principals tendències, últimes adquisicions capitals i documents, que poden servir per a informació.

LES ORDENANCES MUNICIPALS D'OT

El dia 27 d'aquest mes, van començar a regir els preceptes que conté el còdic municipal de nostra ciutat.

L'autor del projecte és l'advocat don Eduard Bassols, que l'oferí al Exm. Ajuntament, acceptant-lo aquest com a propi i aprovant-lo definitivament el dia 1.er d'Octubre passat, després d'introduir-hi certes modificacions proposades per l'Arquitecte provincial en el sí de la Diputació, i de l'aprovació del Governador Civil de la Província.

Informació Catalana

El senador Royo y Vilanova Si una llista ha contra l'idioma català * * * guessim de fer de tots els polítics espanyols que han parlat i treballat en contra de les poques llibertats que'n resten, hi podríem posar com a capdevanter el rector de l'Universitat saragossana, car és el que més mèrits ha adquirit per a distingir-lo amb la preferència.

De temps enrera, quan s'inicià el moviment nacionalista a Catalunya, i, més tard, al intensificar-se fins a les patriòtiques manifestacions de la magna Solidaritat, ja coneixíem les virulències de la seva ploma i les ressonàncies estridents de la pròpia veu,

que sempre buscaven lloc i ocasió per a inferir greus insults a la terra catalana.

Poc temps feia que no havíem sentit a parlar d'ell, i així ho devíem considerar com a una massa llarga treva, quan el dia 23 del mes que acaba de transcórrer, llegírem en els periòdics que en el Senat espanyol en Royo y Vilanova, havia interpellat al Ministre de Governació amb motiu de que la Diputació de Barcelona redactava els documents en català.

La Assamblea de Catalunya.—Una nota de *La Veu* donava l'impressió del moment polític actual. Barcelona i Madrid. «L'Assamblea s'ha celebrat aquí plena d'afirmacions, mentre, en nom del nostre interès vital, diputats i senadors protesten de la inexistència d'un govern previsor i eficaç.»

El darrer discurs d'en Cambó a la cambra de Diputats Feia dies que'n les sessions del Congrés espanyol, al seguir el debat sobre la totalitat del projecte de reformes militars, hi imperava un ambient de fonda expectació, amb motiu de la proposta feta per les minories an en Dató, i no acceptada per aquest, de que's discutissin al ensems el citat projecte i'ls econòmics. La negativa del President ofengué als demés partits parlamentaris, i allavors se parlà d'una fórmula, d'avinencia. I ja ha vingut la desitjada fórmula, però fora d'en Romanones, sufragani d'en Dato en la opinió dinástica, i es demés minories han rebutjat rodonament la fórmula, arrastrats per la eloqüència, energia i lògica irrefutable d'en Cambó que ponderà la necessitat de la discussió immediata dels projectes econòmics.

La renúncia del diputat Macià en el Congrés. * * * En Macià, diputat per les Borjes Blanques, al pendre part en la discussió del projecte de reformes militars en el Congrés, ha renunciat l'acta per a no fer-se responsable de la ruïna en que digué va a caure Espanya si segueix pels viaranyes de la farsa a que la porten els Governos i partits polítics.

El geste enèrgic d'En Macià hauria de servir de lliçó a tots els directores dels vells partits de la política espanyola, que, dúctils i concupiscents per a son profit i vanitat, priven el resurgiment de la patria.

Extensió de l'Escola d'is-tiu.-Cursos de vespre * * * En el programa s'exposa la raó d'aquests Cursos, que el Consell d'Investigació Pedagògica, atent a tot daler de cultura, ha organitzat. «Amb aquests cursos, com amb totes les obres semblants, el Consell tracta només de prestar un auxili als estudiosos aplicats an coses de Pedagogia que desitgin refermar o estendre els seus coneixements, mantenint viu, sobre tot, el foc d'aquella noble inquietut de major i més perfecte saber». «A més, amb aquets cursos, el Consell d'Investigació Pedagògica ensaja una mena de privat-docentisme que essent ben admés, pot donar peu a la instauració definitiva d'aquest funcionament, que assegura el màxim de docentisme en un país, i és, per tant un alsaprem de cultura insubstituïble».

En el programa consten cursos de *Química pràctica, Fisiologia vegetal, Geologia, Geografia, Gramàtica, Història de l'Art, Literatura, Modelat, Dibuix, Música i Danses Populars.*

VIDA OLOTINA

REVISTA QUINZENAL NACIONALSTA

Preus de suscripció: OLOT, any 2'50 pessetes.=Fora, any 3'00 pessetes

Número solt 10 cèntims

Anuncis, segons tarifa. Pagos a la dreta.

Farmacia i Drogueria

JOAN GARDELUS I FILLS

Agents exclusius per a Olot dels tan recomenats productes de la

Perfumeria Gadalus

i de la

Crema Bella Aurora

i per a la província del insuperable

Champagne George Montagne

Tarifa d'anuncis en la coberta de

Vida Olotina

Administració: Clivillers, núm. 16

Anuncis

Una plana, 8 pessetes.=Mitja plana, 5 pessetes.=Un quart de plana, 3 pessetes.=
Un octau de plana, 1'75 pessetes.=Un setzau de plana, 1 pesseta.

Esquenes mortuories

Plana entera, 10 pessetes.=Mitja plana 6 pessetes.

Encaxos a 6 pessetes

Descomptes

Per 6 insercions, el 10 %.=Per 12, el 25 %.=Per 24, el 50 %.

SERVEIS DE TRANSPORT DE VIATGERS I DE COMUNICACIONS

Ferrocarril d'Olot a Girona		CORREUS	
OLOT. Sortides. 2:32 5:18 11:42 14:38 17:39 (*) , Arribades. 8:41 12:08 18:27 20:43 (*) Diumenjes i dies festius: Dilluns, flus Amer.		Sortides. 4:45 11:15 12:30(*) 17:10(*) 21:00(*) 21:45 Arribades. 12:15 12:30(*) 17:15 18:30(*) 21:00 CERTIFICATS. Dies de treball, de 9:30 a 11:00-de 17:30 a 19:00 , festius. de 9:30 a 11:00 (*) A peatons i interior. (*) A interior. (*) Dels estanes. (*) De Sts. Pau. (*) De Camprodón.	
Serveis de Carruatjes i Tartanes		Serveis d'Autos	
Per S. Joan las Abadesas. S.	1:00 9:30	4:00	15:00
De , , , , A	13:30 22:00	13:00	22:00
Per Figueras. S.	4:00 14:00	6:30	
De , , , , A	11:30 19:00	4:30	
Per Banyolas. S.	22:15	7:00	15:00
De , , , , A	17:45	14:45	21:00

TONI-DIGESTOL BURQUET

RESTAURACIÓ DEL PAIDOR

A base de ferments gastrics a l'estat natural, gonolobus, condurango, cuassia simaruba, menyanthes trifoliata i chelidonium majus.

Remei excel·lent i comprovat per a curar les dispepsies, siguin o no de origen nerviós, catarrs gastrics, pesadesa, botiment, vertiges de l'estómac, neurastenia gástrica, flatulencias, mal gust i mal olor de la boca. Amb el seu us se obtenen incomparables resultats en tota classe de gastralgies (mal de paidor) calma ràpidament el dolor perquè ataca les causes del mal. No conté opi, morfina ni cocaina ni medicaments que puguin produir trastorns en l'organisme.

DIPOSIT

Laboratori i Oficina de Farmacia de Antón Bolós i Vayreda, Sant Rafel 28.

FARMACIA I LABORATORI DANÉS

PLASSA ALFONS XII TELEFON XXIII

Despatx de receptes preparades amb tot cuidado — Medicaments moderns d'una puresa absoluta — Herbes medicinals — Especifics nacionals i estrangers — Aigues minerals — Ingestibles — Sueros — Vacuna — Oxigen pur — Articles de goma — Venes de gassa — Faxes ventrals — Braguers — Perfumeria — Análisis — — —

Elixir i polvos dentífics DANÉS

Grands assortits a preus economics

— de —

LLANES, SEDES i COTONS

Piu Orri

St. Esteve, 12

Camiseria, Corbateria i Genres de punt

Celler Olotí

Dasseig de Blay (Firal), 52
(Devant del Teatre)

Casa recomanada per a
: vins de tota confiança :

Olis, sabons i comestibles de
: : primera qualitat : :